Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U001127

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0302-3к/1037 від 17.06.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сидоренко Дмитро Вадимович
2. Dmytro Sydorenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 30-05-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Військова частина Т0950

Код за ЄДРПОУ: 26629221

Місцезнаходження: вул. Берег, 146, с. Чоп, Ужгородський р-н., 89502, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8115

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.21, 10.79.35, 10.79.41, 10.85.31.05

Тема дисертації:

1. Забезпечення прав учасників кримінального провадження під час проведення судової експертизи

2. Ensuring the rights of participants in criminal proceedings during forensic examination

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретичному аналізу процесуального механізму забезпечення прав учасників кримінального провадження під час проведення судової експертизи та визначенню перспектив його удосконалення. У першому розділі дисертації здійснено загальну характеристику механізму забезпечення прав учасників кримінального провадження. Аналізуючи сутність і форми механізму забезпечення прав учасників кримінального процесу, підтримується позиція, згідно з якою права людини представляють її можливості (економічні, соціальні, духовні, правові тощо), котрі законодавчо закріплені державою, і які особа використовує задля задоволення власних інтересів. Обґрунтовано думку про те, що засоби забезпечення прав учасників кримінального процесу слід розглядати в якості умов дієвого захисту від незаконного обмеження їх прав. Пропонується розуміти під механізмом забезпечення прав учасників кримінального провадження кримінальні процесуальні гарантії прав особи, що регламентовані у чинному законодавстві та реалізуються дізнавачем, слідчим, прокурором, слідчим суддею, судом під час здійснення кримінальної процесуальної діяльності задля охорони й захисту прав учасників кримінального судочинства.

Стверджується, що механізм забезпечення прав учасників кримінального провадження можна розглядати як явище правової системи, що включає в себе певні елементи або складові конструкції. Сформульовано висновок, згідно з яким механізм реалізації прав особи не можна ототожнювати із механізмом забезпечення прав. Однією з цілей механізму забезпечення прав учасника кримінального провадження є надання можливостей особі належно здійснити надані їй права, а не визначити, яким чином вона буде ними користуватися та розпоряджатися. Підтримується думка про те, що захист прав учасників кримінального провадження – це діяльність, яка полягає у недопущенні порушень прав особи (у разі погрози порушення прав чи при перешкоді їх здійсненню), або у формі відновлення порушених прав, що направлена на повну реабілітацію прав особи, відшкодування їй завданої шкоди, а також притягнення винної особи до юридичної відповідальності. Виокремлено структурні елементи механізму забезпечення прав учасників кримінального провадження. У цьому контексті стверджується, що кожний учасник кримінального провадження має як загальний (конституційний) статус, що характеризує його положення як громадянина держави так і галузевий (кримінальний процесуальний) статус – статус особи як учасника кримінального провадження (статус потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, цивільного позивача, цивільного відповідача). Сформульовано твердження, згідно з яким до структурних елементів механізму забезпечення прав учасників кримінального процесу слід віднести: об'єкт забезпечення, яким виступають права учасників кримінального судочинства; суб'єкти забезпечення, тобто дізнавач, слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд; зміст забезпечення, тобто діяльність вищевказаних суб'єктів щодо забезпечення прав учасників кримінального процесу. У другому розділі дисертації визначено правову сутність судової експертизи у кримінальному процесі. Підтримується позиція, згідно з якою при визначенні спеціальних знань слід враховувати не лише їх сутність, але й службову роль у системі кримінального судочинства, тісний зв'язок із теорією та практикою доказування, а саме з правилами збирання, перевірки та оцінки доказів. Обсяг правових знань, які повинні визнаватися спеціальними для слідчого, прокурора і суду, визначається обсягом знань, які не є професійними для зазначених суб'єктів. Сформульовано висновок, згідно з яким під спеціальними знаннями у кримінальному провадженні слід розуміти знання в різних галузях, що отримані в результаті спеціальної підготовки чи досвіду та використовуються з метою отримання доказової інформації. Спеціальними знаннями у кримінальному судочинстві є виключно знання неправового характеру. Правові ж знання є професійними знаннями для дізнавача, слідчого, прокурора, судді. Проаналізовано точки зору науковців щодо визначення ознак судової експертизи. Визначено поняття судової експертизи. У третьому розділі дисертації досліджено механізм забезпечення прав учасників кримінального провадження під час проведення судової експертизи. Обґрунтовано висновок, згідно з яким за ініціативою сторони захисту судовий експерт може бути залучений до участі у кримінальному провадженні. Зазначається, що усі учасники кримінального провадження, які зацікавлені у його вирішенні, повинні мати рівні процесуальні можливості для відстоювання своїх прав та законних інтересів. Зроблено висновок, згідно з яким на даний час потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач можуть бути суб'єктами ініціації залучення експерта до участі у кримінальному провадженні лише у випадку подання стороні обвинувачення відповідного клопотання.

2. The dissertation is devoted to the theoretical analysis of the procedural mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings during forensic examination and determining the prospects for its improvement. The first chapter of the dissertation provides a general description of the mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings. The author substantiates the view that the means of ensuring the rights of participants to criminal proceedings should be considered as a condition precedent to protection against unlawful restriction of their rights. The author suggests that the mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings should be understood as criminal procedural guarantees of individual rights regulated by current legislation and implemented by an investigator, an investigator, a prosecutor, an investigating judge, and a court in the course of criminal procedural activities with a view to protecting and defending the rights of participants to criminal proceedings. It is argued that the mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings can be viewed as a phenomenon of the legal system which includes certain elements or

components of the structure. The author comes to the conclusion that the mechanism for realization of individual rights cannot be equated with the mechanism for ensuring rights. One of the purposes of the mechanism for ensuring the rights of a participant in criminal proceedings is to enable a person to properly exercise the rights granted to him/her, and not to determine how he/she will use and dispose of them. The author supports the view that protection of the rights of participants to criminal proceedings is an activity which consists in preventing violations of a person's rights (in case of a threat of violation of rights or in case of obstruction of their exercise), or in the form of restoration of violated rights aimed at full rehabilitation of a person's rights, compensation for damage caused to him/her, and also at bringing the perpetrator to legal liability. The author identifies the structural elements of the mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings. The author formulates the statement according to which the structural elements of the mechanism for ensuring the rights of participants to criminal proceedings should include: the object of ensuring, which is the rights of participants to criminal proceedings; subjects of ensuring, i.e., an investigator, an investigator, a prosecutor, an investigating judge, and a court; and the content of ensuring, i.e., the activities of the above-mentioned subjects to ensure the rights of participants to criminal proceedings. The second section of the dissertation defines the legal essence of forensic examination in criminal proceedings. The author supports the position that when defining special knowledge, one should take into account not only its essence, but also its official role in the criminal justice system, and its close connection with the theory and practice of proof, namely, the rules of collection, verification and evaluation of evidence. The scope of legal knowledge which should be recognized as special for investigators, prosecutors and courts is determined by the scope of knowledge which is not professional for these subjects The author concludes that special knowledge in criminal proceedings should be understood as knowledge in various fields obtained as a result of special training or experience and used for the purpose of obtaining evidentiary information.Special knowledge in criminal proceedings is exclusively knowledge of a non-legal nature. Legal knowledge is the professional knowledge of an inquirer, investigator, prosecutor, and judge. The author analyzes the views of scholars on the definition of forensic examination features. The concept of forensic examination is defined. The third chapter of the dissertation examines the mechanism of ensuring the rights of participants to criminal proceedings during forensic examination. The author comes to the conclusion that at the initiative of the defense, a forensic expert may be involved in criminal proceedings. It is noted that all participants to criminal proceedings who are interested in its resolution should have equal procedural opportunities to assert their rights and legitimate interests. The author concludes that currently, a victim, a civil plaintiff, and a civil defendant may initiate the involvement of an expert in criminal proceedings only if the prosecution submits a relevant motion.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сидоренко Д. В. Сутність, форми та структурні елементи механізму забезпечення прав учасників кримінального провадження. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 12. С. 458–461. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2022/108.pdf
- Сидоренко Д. В. Поняття спеціальних знань у кримінальному провадженні. Право і суспільство. 2022. № 6. С. 253–260. URL: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/6_2022/38.pdf
- Сидоренко Д. В. Забезпечення прав сторони захисту під час проведення судової експертизи. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 347–351. URL: https://app-journal.in.ua/wp-

content/uploads/2023/05/62.pdf

- Сидоренко Д. В. Забезпечення прав потерпілого та інших учасників кримінального провадження під час проведення судової експертизи. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 4. С. 614–616. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/148.pdf
- Сидоренко Д. В. Права учасників кримінального провадження у ході проведення судової експертизи. Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття : тези доп. учасників III Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 19 черв. 2020 р.) ; Наук.-дослід. ін-т публ. політики і соц. наук. Харків: НДІ ППСН, 2020. С. 205–206.
- Сидоренко Д. В. Правова природа судової експертизи у кримінальному процесі. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф.-полілогу (м. Харків, 15–16 квіт. 2021 р.). Харків : Право, 2021. С. 77–78.
- Сидоренко Д. В. Окремі аспекти забезпечення прав суб'єктів кримінального процесу під час проведення судової експертизи. Теоретичні та практичні проблеми конституціоналізму в Україні (круглий стіл з нагоди 25-ї річниці Конституції України): збірник матеріалів доповідей учасників круглого столу. (Харків, 18 черв. 2021 р.). Харків, 2021. С. 53–54.
- Сидоренко Д. В. Процесуальні форми використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві. Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів в умовах воєнного стану : тези доп. Всеук. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 черв. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Харків : ХНУВС, 2022. С. 401–403.
- Сидоренко Д. В. Сутність спеціальних знань як ознаки судової експертизи у кримінальному процесі. Теоретичні та прикладні проблеми судової експертизи і криміналістики : тези доп. учасників наук.-практ. конф. (Харків, 30 вер. 2022 р.). Харків: НДІ ППСН, 2022. С. 104–105.
- Сидоренко Д. В. Окремі питання забезпечення прав учасників кримінального провадження під час отримання зразків для експертизи. Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 17 травня 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця: ХНУВС, 2023.С. 490–491.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Вадим Борисович

2. Vadym Kharchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2412-7909

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Олексій Олексійович

2. Oleksiy Bondarenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6901-7298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Володимир Вікторович

2. Volodymyr V. Kovalenko

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5310-2092

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербаковський Михайло Григорович

2. Mykhailo Shcherbakovskiy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1990-1231

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Гліб Сергійович

2. Hlib Rybalko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9690-6082

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шайтуро Ольга Павлівна

2. Olga Shayturo

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0614-0595

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Житний Олександр Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Житний Олександр Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шевченко Андрій Олександрович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна